

NORGES
IDRETTSFORBUND
Nordland idrettskrets

IDRETTSPOLITISK PLATTFORM

NORDLAND IDRETTSKRETS

2016 - 2019

Idrettsglede for
alle i Nordland

PROGRAMERKLÆRING FOR **NORDLANDSIDRETTE**

- 1 Flere aktive i Nordlandsidretten
- 2 Nordlandsidrettens rammevilkår må styrkes
- 3 Nordland trenger et anleggsløft

Innledning

Idretten har et nytt Idrettspolitisk dokument (IPD) 2015 – 2019 som er styrende for hele den organiserte idretten i Norge. Idrettskretsene, som regionale organisasjonsledd, har ansvar for å levere på punkt i IPDs mål. Dette vil bli redegjort for i denne idrettspolitiske plattformen.

Et annet viktig dokument som idrettskretsen må forholde seg til er Nordland fylkeskommunes Handlingsplan for folkehelse¹.

Fylkeskommunen har vedtatt å utvikle en egen idrettsstrategi fra og med 2017. Et viktig arbeid for idrettskretsen er å bidra til at våre utfordringer blir tatt med inn i denne planen, slik at idretten får gode rammebetingelser i årene som kommer.

“Idrettsglede for alle i Nordland” er en krevende ambisjon, og skal være den viktigste drivkraften for alle som deltar. Den utfordrer både den enkelte og fellesskapet. Vi har først lykket når alle føler seg velkomne, og når samhold og ekte glede preger hverdagen i idrettslagene.

Nordland idrettskrets er et kompetansesenter som utvikler idretten i Nordland. Denne Idrettspolitiske plattformen (**IPP**) legger til grunn hvilken idrettspolitikk idrettskretsen vil **formidle**, og er ett av to svar på hva idrettskretsens skal bidra med for å styrke idretten i Nordland. Formålet med plattformen, er å gi idretten mulighet til å skape idrettsglede for enda flere av Nordlands befolkning.

Det andre svaret er idrettskretsens **virksomhetsplan**. Denne planen dreier seg om hva idrettskretsen konkret skal **gjøre** for å utvikle idretten i fylket.

Innledningsvis vil vi beskrive noen fakta og viktige forhold, som ligger bak Nordlandsidrettens hovedutfordringer.

Idrettens samfunnsbidrag

Som fylkesledd i Norges største frivillige organisasjon med over 2,2 millioner medlemmer, har Nordland idrettskrets som en viktig oppgave å være pådriver for idrett og fysisk aktivitet i samfunnet. Det er viktig å påpeke at Nordlandsidrettens viktigste bidrag til folkehelsen, er det aktivitetstilbudet som gis daglig gjennom idrettslagene i hele fylket.

“Nordlandsidretten skaper verdier for bortimot 2 millioner kroner – hver dag!”

Idrettskretsen har kompetanse innenfor mange områder, og vil i årene framover jobbe for å være regional og lokal partner til flere organisasjoner, blant annet skolen og friluftslivet.

I 2014 hadde idretten i overkant av 33 300 frivillige årsverk, eller omlag 24 prosent av alle frivillige årsverk i Norge. Dette betyr at idretten har økt antall frivillige årsverk med 29% mellom 2006 og 2013. Verdien av all innsats innenfor idretten i Norge var 20,6 milliarder i 2013².

Nordlandsidretten hadde 3,4 % av i NIFs totale medlemskap. Med utgangspunkt i en jevn fordeling av frivillig arbeid per medlemskap, bidrar Nordlandsidretten med verdier for kr 700 millioner kroner årlig til samfunnet. Rundt regnet tilsvarer dette 2 millioner kroner - hver dag!

Denne frivilligheten leveres i 44 kommuner, hver dag, hver uke og året rundt.

1. Handlingsplan for folkehelse (2013-2016), Nordland fylkeskommune

2. SSB, Satellittregnskapet for frivillige og ideelle organisasjoner

Nordlandsidrettens hovedutfordringer

Ungdomsidretten

Nordlandsidretten har stor deltakelse innen barneidrett, men vi har store utfordringer med å beholde ungdom i aktivitet. Mens bort i mot alle barn er innom idretten, viser tall fra idrettsregistreringen 2014, at kun 54% av ungdom i Nordland er fysisk aktive i regi av et idrettslag³. Dette tallet har vært stabilt lavt de siste 10 årene i Nordland. Vi ligger dermed 10% under landsgjennomsnittet og langt bak våre nabofylker Nord-Trøndelag og Troms.

Den lave deltakelsen i ungdomsidretten kan ses i sammenheng med flere faktorer; begrenset anleggskapasitet, økt spesialisering, struktur i videregående skole og manglende bredde i aktivitetstilbudet.

I 2013 gjennomførte idrettskretsen en kartlegging av ungdomsidretten i Nordland, og da ble spesielt andre faktorer nevnt i første rekke; «det var ikke gøy lengre» og «idretten ble for seriøs og alvorspreget» scorer høyest blant ungdom som har sluttet med idrett i vårt fylke⁴.

Med dette som utgangspunkt har vi en vei å gå, for å ta ungdom med der beslutninger tas i idrettslaget, slik at aktiviteten svarer til ungdommens forventninger.

Gjennom prosjektet "Young Active" har Nordland idrettskrets de siste 2 årene hatt fokus på å utdanne ungdom mellom 15 og 19 år som trenere og ledere. Dette med tanke på å starte opp nye aktivitetstilbud i idrettslagene. Totalt 200 ungdommer har deltatt på kurs i regi av prosjektet, og deltakerne kommer fra stort sett alle regioner i Nordland.

Dette viser tydelig at ungdom ønsker å gjøre en frivillig innsats i idrettslaget sitt, om de bare får sjansen til å bidra⁵.

Hvis mangel på ledere og trenere i idretten kan løses ved å satse på ungdom, har vi lagt noen viktige byggesteiner for idrettens fremtid i Nordland. Vi vet at ungdom er i stand til å være med å løfte idrettslaget i fremtiden, sammen med de ledere som drifter idrettslagene i dag.

"En satsing på ungdom som trenere og ledere i idretten - en investering i fremtiden"

3. Idrettsregistreringen 2014, teller antall medlemskap, noe som betyr at man må regne med doble og triple medlemskap
4. Kartlegging av ungdomsidretten i Nordland (2013) – spørreundersøkelsen ble sendt ut til ungdommer på ungdoms- og videregående skoler i fylket og ble besvart av ca 500
5. Idrettskretsens egen rapport fra prosjektet Young Active kan lastes ned vår hjemmeside

“Befolkningsveksten i Nordland skjer i byene – det betyr noe for anleggsutbyggingen”

Anleggsdekningen

Nordland har ved inngangen til 2016 et innbyggertall på 242 348 personer. Sammenlignet med landet for øvrig, var befolkningsveksten i Nordland i 2015 på 0,27% mot 1,12 for Norge, og står dermed for under en fjerdedel av den nasjonale veksten.

Tallenes tale er klare; de minste kommunene i fylket taper flest folk, og bykommunene står for 96 % av den marginale befolkningsveksten i 2015. Index Nordland viser at vi må tilbake til 2009 for å finne tilsvarende svak positiv utvikling i folketallet i Nordland⁶. Den svake veksten skyldes større flyttestrømmer i befolkningen. Flyktningestrømmen gir sterk vekst, mens utflyttingen fra fylket er stabilt høyt.

Ser vi på indikatorer om framskrevet befolkning i Nordland, ser det ut til at denne trenden vil fortsette de neste tiårene. Tall fra Folkehelseinstituttet⁷ viser at Nordland i 2040 vil ha et innbyggertall på drøye 267 000, noe som betyr 20 000 flere folk enn i dag.

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) publiserer årlig en sammenligning av anleggsdekning i Norge⁸. Anleggstetthet er beregnet på en bestemt måte ved å gi poeng, eller en «vekt» til ulike typer anlegg. Denne vektingen angir kostnad og aktivitetspotensiale.

Rapporten fra 2015 viser at Nordland ligger over gjennomsnittet for anleggstilbud per innbygger. Dette har en klar sammenheng med hvordan Nordland er bebodd i forhold til de andre fylkene. Nordland er landets nest største fylke målt i landareal, bare Finnmark er større.

6. Index Nordland – en rapport om utviklingen gjennom 2015 og utsiktene for 2016

7. Folkehelseinstituttet. Kommunehelse statistikkbank – framskrevet befolkning

8. Norges idrettsforbund og Kulturdepartementet, Spillemidler til idrettsanlegg 2015 - En gjennomgang av spillemiddelsøknadene og anleggsituasjonen

Nordland kommer godt ut på statistikk som bare viser antall anlegg i forhold til innbyggertall. I Nordland bor folk spredt over hele fylket, og vi har idrettslag i alle kommuner. Dette resulterer i mange idrettsanlegg, hvis alle innbyggerne skal ha mulighet til å benytte seg av tilbudet, i rimelig avstand fra der de bor.

Beveger man seg derimot inn på anleggstilbudet i de største kommunene i Norge, ser man at Bodø, som er Nordlands største by, kommer dårlig ut i forhold til de andre byene i landet på samme størrelse.

I byene er det et stort mangfold i aktivitetstilbudet, og ønsket om å utvide tilbudet ytterligere, er stort. Mange idretter har ikke egnede spesialanlegg. Innendørsflatene har sprengt kapasitet og mange av anleggene har store behov for rehabilitering. Vi vet at flere av Nordlands bykommuner har den samme utfordringen med hensyn til innendørsflater.

Befolkningsutviklingen Index Nordland beskriver, vil derfor gi retning for idrettskretsens anleggspolitikk fremover.

Vi vet at i noen kommuner er det innført gratis halleie for barn og unge, og at idretten flere steder tilgodeses kulturmidler som gir idrettslagene en forutsigbarhet i driften.

Dette er dessverre ikke gjengs over hele fylket. For å få en bedre oversikt ønsker idrettskretsen å samarbeide tett med idrettsrådene om en kartlegging av Nordlandkommunenes økonomiske bidrag til idretten.

Nordland har i lang tid ligget nederst på statistikken over tildelte spillemidler i forhold til godkjent søknadssum. Selv etter endring i tippenøkkelen i 2015 økte tildelt prosent med kun 0,2% mens landsgjennomsnittet økte med 1,16%.

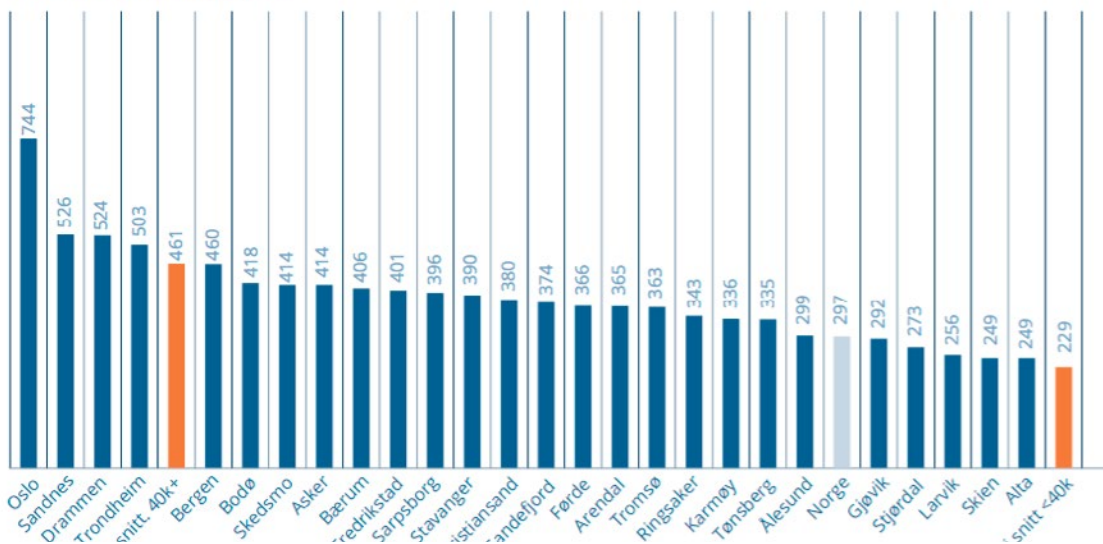
Den lange ventetiden for utbetaling av spillemidler, legger en stor demper på anleggsbyggingen. Idretten har ikke råd til å betale for kostbar mellomfinansiering gjennom ekstra lån for å få bygget nye anlegg.

Innledningsvis har vi belyst utfordringene Nordlandsidretten står ovenfor. Dette er områder idretten ikke klarer å møte alene.

Det er avgjørende at politikerne forstår disse utfordringene, og at vi jobber tett sammen for å finne de gode løsningene.

Anleggstilbudet i de største kommunene (Innbyggere per anleggstilbud)

Kommuner over 40 000 innbyggere, samt største kommune i fylker uten kommuner over 40 000 innbyggere

1

FLERE AKTIVE I NORDLANDSIDRETTE

Idrettslaget er den viktigste leverandøren av idrettsaktivitet i Norge. Idrettskretsens oppdrag er å gi støtte til og utvikle idrettslagene i Nordland, på veien til å bli "fremtidens idrettslag". Dette gjør vi gjennom tett samarbeid med hele idrettsorganisasjonen.

Ungdom er framtida. Alle som bor i Nordland skal ha muligheten til å drive idrett uavhengig av alder, bakgrunn, bosted, funksjonsevne eller ambisjonsnivå.

Et bredt ungdomsløft

Ungdom skal bli hørt og få anledning til å delta i beslutninger som angår deres idrettshverdag. Idrettskretsen vil derfor opprettholde og styrke vår satsing på ungdomsidretten. Dette gjennom videreføring av konseptet "Young Active" og ved å utvikle nye strategier innen ungt lederskap.

Vi vil jobbe systematisk sammen med NIF, de andre idrettskretsene og særkretsene i Nordland, for å få til et bredt ungdomsløft. Andre viktige samarbeidspartnere for idrettskretsen i denne satsingen, er fylkeskommunen, kommunene, skolen og friluftslivet.

Inngangsbilletten for å delta i idrett må reduseres

Flere aktive i Nordlandsidretten innebærer at kommunene må redusere kostnader for idrettslagenes bruk av anlegg. Idrettskretsen mener offentlige idrettsanlegg skal være gratis for idrettstilbud rettet mot barn og ungdom, og idrettslag med egne anlegg må få driftsstøtte som tilsvarer reelle kostnader.

NORDLAND IDRETTSKRETS VIL

At bruken av idrettsanlegg for barn og unge skal være gratis. Idrettslag med egne og kommersielt eide anlegg bør få driftsstøtte

Skape fremtidens idrettslag

Satse på et bredt ungdomsløft

Redusere inngangsbilletten for å delta i idrett

Inngå partnerskap med flere organisasjoner, blant annet skolen og friluftslivet

Idrettskretsen vil påvirke idrettslagene til å redusere prisen ved å delta i aktivitet. Idrettslag må være bevisste sine treningsavgifter, omfanget av reiseaktivitet og kostnadskrevede utstyr.

Samarbeidsprosjekt

Gjennom prosjektet "Tur- og treningskompis" ønsker idrettskretsen å skape bedre aktivitet for mennesker med en funksjonsnedsettelse. Nordland idrettskrets skal være pioner innenfor dette området gjennom et tett samarbeid med Forum for Natur og Friluftsliv (FNF Nordland).

2

NORLANDSIDRETTENS RAMMEVILKÅR MÅ STYRKES

Sammen er vi sterke. Langsiktig finansiering av idretten henger nøye sammen med den rollen idretten har i samfunnet. Det er stor enighet om at idretten har en egenverdi og en medverdi. Idretten er viktig for den enkelte så vel som for samfunnet.

I dag drives idretten svært kostnadseffektivt via frivillig arbeid, men en langsiktig og forutsigbar pengefinansiering er nødvendig. 1 krone inn i idrettslaget utløser 4 kroner i frivillig arbeid!

Vi vet at i noen kommuner er det innført gratis halleie for barn og unge, og at idretten tilgodeses kulturmidler, som gir idrettslagene forutsigbarhet i driften. Dette er desverre

ikke gjengs over hele fylket. For å få en bedre oversikt, ønsker idrettskretsen å samarbeide tett med idrettsrådene, for å få gjennomført en kartlegging av nordlandskommunenes økonomiske bidrag til idretten.

Store idrettsarrangement til Nordland
Idrettslag i Nordland er gode på arrangement, og har de siste årene stått ansvarlig for flere store nasjonale konkurranser i sin idrett. Idrettsarrangement gir oppmerksomhet, skaper engasjement og samhold, og gir inntekter til den daglige aktiviteten.

Idrettskretsen vil jobbe sammen med idrettsmiljøene i Nordland, for å trekke flere store idrettsarrangement til fylket de neste årene.

NORDLAND IDRETTSKRETS VIL

Jobbe for en langsiktig finansiering fra det offentlige til idretten

Samarbeide med særkretsene om å få store idrettsarrangement til fylket

Styrke samarbeidet mellom idrettsråd i regionene

Styrke de gode prestasjonsmiljøene gjennom samarbeid mellom, idrettslag, kommunen, fylket og Olympiatoppen

Regionale idrettsråd

Idrettskretsen opplever at det er vanskelig å få til velfungerende idrettsråd i de minste kommunene. Vi vil derfor se på mulighetene for å styrke samarbeidet mellom idrettsrådene i regionene, slik at de kan motivere hverandre, og ha et felles diskusjonsforum for idrettspolitiske saker i sin region.

Styrking av de gode prestasjonsmiljøene

Nordland idrettskrets vil samarbeide med resten av idretten om Olympiatoppen Nord sin satsing "Det neste steget". Prosjektets mål er å legge til rette for at unge utøvere i Nordland skal utvikle seg til topputøvere på nasjonalt og internasjonalt nivå.

Vårt viktigste bidrag til talentfulle og ambisiøse utøvere, er å legge til rette for hver enkelt, slik at hun eller han kan kombinere toppidrettssatsing med skolegang på en fleksibel måte. Dette gjøres gjennom et godt samarbeid mellom Olympiatoppen, idrettslagene, kommunen og fylkeskommunen.

3

NORDLAND TRENGER ET ANLEGGSLØFT

Gode anlegg skaper idrettsglede. Anlegg er uten tvil en av de viktigste forutsetningene for å opprettholde et høyt aktivitetsnivå i befolkningen.

Tar man Nordland sin geografi i betraktning, med mange livskraftige samfunn spredt over et stort område, trenger Nordland mange anlegg. Vi ser at kommunene har forstått dette, og at de ønsker å bygge flere anlegg.

Mer spillemidler til Nordland

Idrettskretsens rolle er å formidle samtlige idretters behov, og være rettferdig i sin innstilling i fordeling av spillemidlene.

Idrettskretsen vil være en pådriver for flere og bedre anlegg til fylket. For å få til dette

vil idrettskretsen jobbe for at andelen av spillemidlene til Nordland øker, slik at vi reduserer det store etterslepet i bygging av idrettsanlegg.

Bygg idrettshaller i tilknytning til skoler

Kommunene i Nordland bør vedta et prinsipp om bygging av fleridrettshaller i tilknytninger til skoler. Dette vil skape mer aktivitet og gi en bedre økonomisk utnyttelse. Et godt eksempel på dette er Bankgata flerbrukshall som åpnet i Bodø høsten 2015.

I tillegg bør det bygges utendørs aktivitetsområde for uorganisert aktivitet, som kan brukes av barn og ungdom i skoletiden og på fritiden.

Anleggsprioriteringer

I samarbeid med idrettsråd og særkretser gir idrettskretsen en oversikt over hva som er viktig å prioritere av anlegg i årene som kommer.

Vi vet at anleggskapasiteten i byene i fylket er for dårlig. Økt tilflytting skaper dessuten et enda større behov for flere anlegg i byene i årene som kommer.

Med dette som bakteppe, vil idrettskretsen de neste årene prioritere differensiert anleggsutbygging basert på befolknings sammensetningen.

Store idrettsarrangement krever tilpassede anlegg. Idrettskretsen vil jobbe for at også slike anlegg blir realisert i Nordland.

Idrettskretsen - en ekspert på anlegg

For å møte utfordringene vi står overfor, ønsker idrettskretsen å få på plass en egen anleggs konsulent, slik at vi kan øke takten på anleggsutbyggingen i Nordland. Da blir vi en ekspert på anlegg i Nordland, som idrettslag og kommuner kan henvende seg til.

NORDLAND IDRETTSKRETS VIL

Jobbe for å øke Nordlands andel av spillemidlene

Påvirke fylkeskommunen og kommunene til å bygge idrettsanlegg i tilknytninger til skoler

Fokusere på differensiert anleggsbygging basert på befolknings sammensetning og aktivitetsnivå

Ha en anleggs konsulent, slik at vi blir ekspert på idrettsanlegg

Nordland idrettskrets
nordland@idrettsforbundet.no
www.idrettsforbundet.no/nordland
[www.fb.com/nordlandidrettskrets](https://www.facebook.com/nordlandidrettskrets)
www.twitter.com/nordlandidrettskrets
tlf: 757 11 400